

a páskem županu pevně uťaženým. Je to hra, kterou jsme hrávali, když Matthies ještě žil, a které se nemůžu nabažit.

„Velká medvědice, Velká medvědice! Já nemůžu usnout, mám strach.“ Skrz prsty se dívám, jak jde k oknu, rozhrnuje závěsy a říká: „Koukní, přinesla jsem ti Měsíc. Měsíc a všechny ty třpytivé hvězdy. Co může takový medvídek ještě chtít víc?“

Lásku, pomyslím si, jako teplo ve chlévě ze všech těch oddechujících blaarkopek, které mají společný cíl: přežít. Teply bok, o nějž bych si mohla opřít hlavu jako při dojení. Krávy samozřejmě představují naše. Samy neumějí dávat víc lásky než sem tam vypláznout drsný jazyk, když jim člověk podá kousek krmné řepy.

„Nic, já jsem spokojený medvídek.“

Čekám, dokud nepřestanou vrzat schody, a pak závěsy zatáhnu, snažím se myslit na svého zachránce, aby mě přešlo bolest kolem žaludku a udělalo místo touze, touze, jakou umí nejlépe vyjádřit jen ptáci. Záhy si všimnu, že mi postel při každém pohybu zapraská, a že naši tak budou hned vědět, co v noci vyvádí. Posadím se a stoupnu si na matraci, přitom prostrčím krk provazem na trámu. Je mi moc velký. Uzel nejde posunout, je zavázaný příliš dlouho; přitáhnu si ho ke krku jako šálu, na kůži cítím hrubé chloupky, a představuju si, jaké by to bylo pomaalu se udusit, stát se houpačkou a vědět, jaký pohyb se ode mě očekává, cítit, jak ze mě vyprchává život, jako to cítím, když si zase musím s holým zadkem lehnout na gauč a dělat, že jsem vanička na mýdlo.

17

„Tohle je zasvěcení,“ říkám Hanně, která sedí v tureckém sedu na mojí nové matraci. Na přední straně pyžama má hlavu barbíny. Má dlouhé blond vlasy a růžové rty. Obličej je napůl sedrený stejně jako u barbín na kraji vany, jimž jsme úsměv odrbilaly houbičkou na nádobí a trochu mýdla; nechtěly jsme, aby máma měla pocit, že je tady něco k smíchu, určitě ne teď, když jsou krávy nemocné.

„Co to znamená „zasvěcení“?“ chce vědět Hanna. Vlasy si stáhla do drdúlku. Já nemám ráda drdúlky, jsou moc upjaté, a pak nám nadávají do černých fuseklí ještě častěji, protože drdúlky ženských v kostele připomínají smotané ponožky.

„Je to rituál, kterým něco nebo někoho přivítáš, mám novou postel a tohle je její první noc tady.“

„Oukej,“ řekne Hanna, „co mám teda dělat?“

„Pro začátek ji přivítejme.“

Strčím si pramen vlasů za ucho a nahlas a zřetelně pronesu: „Vítej, posteli.“ Položím ruku na prostěradlo.

„Vítej, posteli,“ opakuje ségra a také položí dlaň na matraci, hladí ji po prostěradle.

„A teď ten rituál.“

Lehnu si na břicho na matraci s hlavou na polštáři otočenou stranou, abych se dál mohla dívat na Hannu, a říkám jí, že je teď tátka a já máma.

„Klíčo,“ řekne Hanna.

Lehne si vedle mě na břicho. Já si přetáhnu polštář přes hlavu, zabořím nos do matrace. Voní ještě po obchodu s nábytkem,

kde ji naši kupili, novým životem. Hanna následuje můj příklad. Takhle tam chvilku ležíme jako sestřelené vrány, nikdo nic neříká, dokud polštář neodsunu a nepodívám se na Hannu, její polštář se jemně zdvihá a klesá. Matrace je koráb, náš koráb. „Víme přece, že bude-li stan našeho pozemského života stržen, čeká nás příbytek od Boha, věčný dům v nebesích, který nebyl zbudován rukama.“ Vzpomenu si na slova z Listu Korintským, soustředím pozornost na Hannu a zašeptám: „Tohle je odtedka naše základna, místo, kde jsme v bezpečí. Opakuj po mně: „Postýlko milá, já Bunda a já Hanna, tatínek a maminka, tě zasvěcujeme do temného světa Plánu. Vše, co si tu řekneme a po čem budeme toužit, zůstane mezi námi. Od nynějska patříš mezi nás.“ Hanna ta slova opakuje, byť je to spíš mumláni, protože leží obličejem na matraci. Z jejího hlasu poznám, že ji to nudí, že nepotrva dlouho a bude toho mít dost, bude si chtít hrát na něco jiného. I když tohle není hra, tohle je smrtelně vážné.

Proto, abych jí ukázala vážnost toho všeho, položím ruku na polštář, který jí spočívá na hlavě, na obou koncích ho sevřu a vší silou stlačím dolů. Nato se Hanna začne divoce zmítat, takže musím víc přitlačit, rukama máchá kolem sebe, zahákne mi je za bundu. Jsem silnější než ona, nevysmekne se mi.

„Tohle je zasvěcení,“ říkám znovu, „kdo tu chce bydlet, musí pocítit, jaký to je, skoro se udusit, jako Matthies, skoro umřít, jenom tak se můžeme kamarádit.“ Když polštář sundám, Hanna se rozvzlyká. V obličeji je rudá jako rajče. Lačně lapá po dechu. „Ty debile,“ řekne, „málem jsem se udusila.“

„To k tomu patří,“ říkám, „aspoň víš, jak mi je každou noc, a postel teďví, co se může stát.“

Přitulím se k vzlykající Hanně a polibky jí osouším tváře, slaný strach.

„Neplač, mužičku.“

„Vystrašilas mě, ženuško,“ zašeptá Hanna.

„Kdo se bojí, nesmí do lesa.“

Pomalu se začnu o ségru třít, jako to často dělávám se svým plyšákem, a šeptám: „Naše dny se prodlouží, když prokážeme odvahu, jako si prodlužujeme knížky v knihovně, abysme se v nich mohly dál toulat a nehrozila nám pokuta.“

„My jsme ošuntělý knížky bez přebalu, zvenčí nikdo nevidí, o čem jsme,“ řekne Hanna a při té představě se zahihňáme. Tělo se mi třením zahřívá, bunda se mi lepí na kůži, přestanu, až když cítím, že Hanna téměř usíná. Na spaní nemáme čas. Zase se posadím na posteli.

„Jsem pro veterináře,“ řeknu najednou a snažím se, aby mi hlas zněl odhodlaně. Chvíli je ticho. „Je hodnej a bydlí na protějším břehu a poslouchal spoustu srdečí, nejmíň tisíc,“ pokračuju.

Hanna se dívá a hlava barbíny taky. „Boudewijn de Groot je pro holky jako my moc vysoké cíl,“ řekne.

Nevím, co myslí tím: holky jako my. Co z nás vlastně dělá to, co jsme? Proč na nás je vidět, že jsme typická Mulderovic děčka. Já myslím, že holek jako my je habaděj, akorát jsme je ještě nepotkaly. Tátové a mámy se taky jednoho dne seznámí. A protože každý v sobě má rodiče, nakonec se můžou vzít.

Jak se našli naši, to zůstává záhadou. Táta totiž neumí hledat. Když něco ztratí, má to většinou v kapse, a když má jít na nákup, vrátí se většinou s něčím jiným, než bylo na seznamu: máma je nesprávný kelímek jogurtu, se kterým se táta spokojil, a ona zase s ním. Nikdy nám nic neřekli o tom, jak se seznámili, mámě vždycky přijde, že na to není vhodná chvíle. Vhodné

chvíle jsou tu vzácné, a pokud vůbec nastanou, zjistíme to až zpětně. Předpokládám, že k tomu došlo stejně jako u krav, že děda s babičkou jednoho dne otevřeli dveře mámina pokojíčku a pustili k ní tátu jako býka. Pak zavřeli dveře a tradá: byli jsme na světě. Od toho dne o ní tátu mluví jako o „ženě“ a ona o něm jako o „muži“. Když jsou dobře naložení, tak jako o „ženušce“ a „mužíčkovi“. Což mi příde divné, jako by se báli, že zapomeňou, jakého jsou pohlaví nebo čím si navzájem jsou.

Před Belle jsem si vymýšlela o tom, jak se seznámili. Vykládala jsem jí, že se poznali v oddělení vlašských salátů v supermarketu a že oba sahali po tomtéž, že se dotkli rukama, když brali krabičku. Podle paní učitelky nepotřebuje láska oční kontakt, dotek bohatě stačí. Říkala jsem si, jak se tomu říká, když chybí obojí: oční kontakt i dotek.

Přesto Hanně přikyvuju, i když myslím, že holky jako my existují. Možná ale nepáchnou neustále kravami ani tátovou zlostí a cigaretovým kouřem, ale s tím určitě půjde něco udělat.

Sevřu si rukou hrdlo. Pořád cítím otisk provazu na kůži, a když pomyslím na dnešek, na vachrlaté schůdky v kuchyni a na tu ránu, tak se mi zdá, jako by se ten provaz utahoval, jako bych měla pod ohryzkem dvojitý uzel. Všechno jako by se zastavilo těsně pod krkem, stejně jako světlý kótouč z tátova traktoru na mé peřině. Slyšíme, jak venku rozváží kravskou mrvu po pozemcích. Musí se to dělat potají, protože mrva už se rozvážet nesmí, aby se snížilo riziko nákazy. Nevíme, kam s ní: prkna na hnojiště určená k tomu, abychom mohli vozit hnůj až dozadu, se topí v kejdě, víc už se tam nevejde. Táta říkal, že když to rozvozí v noci, tak po tom ani pes neštěkne. Dneska tu byl dokonce někdo z veterinární služby v bílém obleku rozmíšťovat kolem dvora desítky pastí s modrým jedem, aby krysí nepřenášely

slintavku dál. Musíme s Hannou zůstat vzhůru, nesmíme tátu jen tak ztratit. Proud světla putuje od nohou postele až těsně pod můj krk a po chvíli začne zase odzdola.

„Bude mít nehodu s traktorem, nebo spadne do jímky s kejdou?“

Hanna se ke mně pod peřinou přitiskne. Tmavé vlasy jí voní silážovanou pící. Nasaju do sebe tu vůni a myslím na to, jak často jsem krávy proklínala, ale teď, když je mají utratit, bych ze všeho nejradši, aby u nás zůstaly, aby na statku nikdy nebylo takové ticho, že už na zvuk budeme jen vzpomínat, že nás budou sledovat už jenom vrány z okapů.

„Jsi studená jako chleba z mrazáku,“ prohlásí Hanna. Položí mi hlavu do podpaží. Nehraje se mnou. Možná se bojí, že když to vysloví, tak se to doopravdy stane. Že dokážeme předpovídat smrt, stejně jako v *Lingu* dokážeme předpovědět, kdo získá zelený míček.

„Lepší chleba z mrazáku než pytlík rozmrzlých fazolí,“ řeknu a rozrehtáme se s peřinou přetaženou přes hlavu, abychom neprobudily mámu. Pak ruku ze svého hrdla přesunu na Hannin zátylek. Je horký. Pod kůží cítím krční obratle.

„Ty na to máš dokonalejší postavu než já, ženuško.“

„Na co, mužíčku?“ hraje Hanna se mnou.

„Na záchrannu.“

Hanna mi ruku odstrčí. Na záchrannu není třeba mít dokonalou postavu, naopak to, že jsme nedokonalé, nás činí zranitelnými, proto potřebujeme zachránit.

„Jsme zranitelný?“

„Jako stéblo slámy,“ řekne Hanna.

Najednou si uvědomím, co se to děje, všechno do sebe začne zapadat, všechny ty chvíle naší zranitelnosti, a prohlásím: „To

je další z egyptských ran, jinak to není možný. Jenže k nám přicházejí zpřeházený. Chápeš to?"

„Jak to myslíš?“

„No, tekla ti krev z nosu, až se voda změnila v krev, měli jsme tu tah ropuch, vši ve škole, smrt prvorozeného, hovada na hnojisti, rozlápnutou kobylku pod Obbeho holínkou, já měla puchýře na jazyku z toho volskýho oka, a krupobití.“

„A ty myslíš, že kvůli tomu teď přišel dobytčí mor?“ ptá se Hanna s vyděšeným výrazem. Položila si ruku na srdce, přesně do místa, kde má barbína uši, jako by neměla slyšet, co si tu povídáme. Pomalu kývnu. Potom nám zbývá jediné, napadne mě, a to je to nejhorší: temnota, úplná tma, den navěky zahalený do tátova nedělního kabátu. Nevyslovím to nahlas, ale obě dobře víme, že v tomhle domě jsou dvě osoby, které neustále touží po protějším břehu, které chtějí přejít na druhou stranu a jsou ochotny za to přinést oběti: od fireballů po mrtvá zvířata.

Pak slyšíme, jak se motor traktoru vypne. Rozsvítím zeměkouli na nočním stolku, abych zahnala tmu, která znenadání padla, když pokoj přestaly osvětlovat reflektory traktoru. Táta skončil s rozvážením mrvy. Představuju si, jak stojí v kombinéze a zpovzdálí si prohlíží statek, kde se svítí už jen veředu, za oválným okýnkem, které vypadá, jako by se přiopilý měsíc skutálel o pár metrů niž. Když se dívá na statek, vidí tři generace sedláků. Statek patřil dědovi Mulderovi a ten ho převzal po svém otci. Po dědově smrti žila spousta krav dál. Táta například často vyprávěl, jak jedna z dědových krav dostala slintavku a kulhavku a nechtěla pít: „Tak koupil soudek slanečků a vyklopil ho nemocný krávě do tlamy. Tak do sebe dostala nejen bílkoviny, ale přepadla ji taky pořádná žízeň, takže překonala bolest z puchýřů a začala zase pít.“ Mně se ta historka

líbila. Slintavku teď už slanečky nezaženeme, utratí se i dědovy krávy. Táta přijde naráz o celou svou existenci. Tieskova smrt vynásobená počtem krav, krát sto osmdesát, tak se nejspíš táta cítí. Zná každou krávu, každé tele.

Hanna odtáhne obličej od mého krku, její kůže se pomalu odlepuje od mé pokožky, zůstane po ní vrstvička vazelíny, jako by byla jedním z vesmírných těles na mém stropě, která sem tam padají dolů, takže už mě nenapadají žádná přání, protože vesmír není žádná kouzelná studna, nýbrž masový hrob: každá hvězda je mrtvé dítě, ta nejkrásnější je Matthies – to nás naučila máma. Proto jsem se někdy bála, že jednoho dne spadne a skončí u někoho na záhradě, a my si toho ani nevšimneme: na obloze často bývalo méně hvězd, tím by se člověk neměl znepokojovat.

„Nesmíme se nechat zapikat,“ prohlásí Hanna.

„Přesně tak.“

„Jenže kdy teda, kdy půjdeme na protější břeh?“

Ségra zní netrpělivě. Je hrozně nedočkovává, musí mít všechno hned. Já jsem uvážlivější, proto mi spousta věcí uniká, protože i věci bývají sem tam netrpělivé.

„Máš hezký řeči, ale skutek utek.“

Slibuji Hanně, že to napravím, a prohlásím: „Až nebudou myši z mých hlavy doma, bude mít láska prá.“

„Myši? To je taky nějaká egyptská rána?“

„Ne, to je ochrana před tím, až se vrátí šéf.“

„Co je to láska?“

Chvíli přemýšlím, než řeknu: „Je jako vaječnák od babičky z tátovy strany, takovej hustej a zlatožlutej: pro vynikající chut' je důležitý smíchat všechny ingredience ve správném pořadí a poměru.“

„Fujtajbl, vaječnák,“ odvětí Hanna.

„Protože se ho teprve musíš naučit pít. Lásku taky nebudeš mít hned ráda, ale bude ti čím dál víc chutnat, bude čím dál tím sladší.“

Hanna mě pevně obejme, drží mě tak, jako chová své panenky, v podpaží. Naši se nikdy nemazlí, to proto, aby na tom druhém neulpělo něco z jejich tajemství, lepkavých jako vazelína. Proto já nikdy nikoho sama od sebe neobjímám: nevím, jaké tajemství na sebe chci prozradit.

18

Vedle rohožky leží tátovy dřeváky s modrými plastovými návleky proti dalšímu šíření nákazy na tvrdých špičkách. Já bych si nejradší natáhla takový návlek i přes obličej, aby mi neunikl jediný dech. V těch samých dřevácích jdu na hnůj vysypat košík se slupkami, slupky vyklopím na bíle orosenou kravskou mrvu a najednou mi pomalu dochází, že tohle je možná poslední hromada hnoje, kterou vidím. Stejně jako zvuk bujení časně zrána, zvuk spouštěného chlazení cisterny na mléko, zvuk drtičky granulovaného krmiva, vrkání hřivnáčů slétajících se na krmnou kukuřici a uhnízděných pod střechou chléva, tak se všechno rozplyne v cosi, nač budeme vzpomínat jen o narozeninách nebo v noci, když nebudeme moct usnout, a všechno se vyprázdní: chlévy, sýrárna, silo, naše srdce.

Od cisterny ke kanálu uprostřed dvora se táhne stopa mléka: táta otevřel kohoutek. Mléko se už prodávat nesmí, ale on krávy dojí dál, jako by se nemělo nic stát, zarýgluje je mezi zábrany a připevní jim na vemená savky, potom jim po nich mými starými spodáry rozmaže trochu hojivé masti, aby vemená zůstala hezky čistá. Často jsem cítila stud, když táta bez jakýchkoli zábran otíral vemená nebo savky mými obnošenými kalhotkami – ale v noci jsem občas myslívala na rozkrok spodárek, na který sahalo tolík cizích rukou, od Obbeho až po sedláka Janssena, a na to, že se takhle dotýkají mě, rozpraskanými a mozolnatými dlaněmi. Někdy se kalhotky mezi kravami ztratily a nakonec se propadly mezi rošty. Táta jim říkal hadříky na vemená, ani si nevšiml, že to jsou kalhotky. Máma hadříky v sobotu vyprala a pověsila na šňůru.